

Таким чином, за допомогою почеркознавчої експертизи можна встановити умови виконання рукописного тексту (підписів); стать і приблизний вік виконавця; особу, яка виконала досліджуваний рукописний текст та/або підпис та інше.

Список використаних джерел

1. Криміналістика / Под ред. Д. И. Платонова. – М.: «Издательство ПРИОР», 2000. – 144 с.
2. Шепітько В. Ю. Криміналістика. – Х.: ООО «Одиссей», 2009. – 368 с.
3. Абрамова В. М., Садченко О. О., Свобода Є. Ю. Альбом схем із судово-почеркознавчої експертизи: Навчальний посібник. – К.: Вид. Паливода А. В., 2003. – 120 с.
4. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень: Наказ Міністерства юстиції України від 08.10.1998 № 53/5 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 46. – Стор. 172. – Код акту 6348/1998.

ЧУГАЄВСЬКА А. В.

ДВНЗ «КНЕУ імені Василя Гетьмана»,
старший викладач кафедри кримінального права та процесу

ЩОДО СУТНОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ФОРМИ

В рамках реформування кримінального процесуального законодавства України та його гармонізації з міжнародними стандартами, набуває особливого значення вирішення проблеми кримінально-процесуальної форми.

В науці кримінального процесуального права для визначення зовнішньої форми в якій здійснюється реалізація кримінального судочинства використовується поняття «процесуальна форма».

Кримінально-процесуальна форма завжди була і залишається фундаментальною теоретичною проблемою кримінально-процесуальної доктрини, адже вона є одним з фундаментальних понять кримінально-процесуальної науки. Саме від чіткого визначення процесуальної форми залежить вирішення важливих теоретичних та практичних питань кримінального процесу.

Можливість використання процесуальної форми, традиційно, розглядалась лише щодо діяльності органів держави і лише стосовно вирішення правових спорів і розгляду справ щодо про правопорушення.

Так, С. А. Голунський стверджував, що лише для судів, має значення дотримання процесуальних правил, на відміну від адміністративних органів, діяльність яких потребує оперативного керівництва в залежності від обставин. [1, с. 17–18]

М. С. Строгович одним із перших, в радянські часи, дав формальне визначення процесуальної форми, як встановлених законодавством правил, які регламентують умови і порядок діяльності органів розслідування, прокуратури і суду, щодо осіб, які беруть участь у кримінально-процесуальних відносинах, для досягнення цілей та завдань кримінального судочинства [2, с. 14].

С. В. Россинський, під кримінально-процесуальною формою визначає загальний порядок судочинства по кримінальним справам в цілому, а також реалізацію окремих кримінально-процесуальних відносин зокрема [3, с. 18].

С. Н. Абрамов відмічає, що процесуальна форма є однією із ознак, яка відрізняє суд від інших органів держави та судову діяльність від діяльності інших органів держави [4, с. 5].

В багатьох роботах вчених, присвячених проблемам кримінального процесуального права, сутність процесуальної форми зводиться до регламентації застосування державного примусу щодо осіб, які скоїли протиправне діяння [5, с. 52].

Поняття «процесуальна форма» в теорії права розкривається, як певна сукупність однорідних вимог до процедури, якої повинні дотримуватися всі учасники процесу, метою якої є досягнення певного визначеного матеріально-правового результату [6, с. 14]. Тобто, можна зробити висновок, що процесуальна форма розглядається як процедура, яка будується на принципах доцільності для реалізації визначених повноважень.

Досліджуючи поняття процесуальної форми, Мельник С. М. [7, с. 6–7], визначає її, як визначену кримінально- процесуальним правом та регламентовану законом певну систему процесуальних інститутів і правил, а також послідовність стадій кримінального процесу і сутність процесуальних вимог, що висуваються до учасників кримінального судочинства.

В свою чергу, Лобойко Л. Н., визначає, що кримінально-процесуальна форма являє собою встановлений законом порядок судочинства в цілому, а також порядок окремих процесуальних дій і прийняття окремих процесуальних рішень [8, с. 19].

Алепін Ю. П., розглядаючи процесуальну форму, визначає, що це є особливий процесуальний порядок, встановлений законом, який стоєть порушення, розслідування, розгляду та вирішення кримінальної справи. За допомогою цього порядку з одного боку, держава, в особі уповноважених органів, реалізує свої процесуальні повноваження, а з іншого боку громадяни та юридичні особи реалізують свої права та виконують покладені на них обов'язки [9, с. 29].

З огляду на вище викладені позиції науковців, ми може відмітити, що всі вони, досліджуючи процесуальну форму, вбачають її наступні загальні основні ознаки. По-перше, процесуальна форма — це певний порядок судочинства, по-друге, цей порядок чітко визначений та закріплений в законі, по-третє, завдання цього порядку — вирішення завдань конкретної процесуальної діяльності.

Враховуючи вищевикладене ми можемо зробити висновок, що кримінальна процесуальна форма — це певний порядок, закріплений та чітко визначений у законі, який стосується змісту юридичних процедур, умов, гарантій, що забезпечують вирішення завдань кримінального судочинства, та якого повинні дотримуватись всі учасники кримінального процесу. Саме вона забезпечує найбільш доцільні умови та порядок судочинства, визначає його режим, а тому має дуже велике правове значення.

Список використаних джерел

1. Голунский С. А. Основные понятия о суде и правосудии / Голунский С. А. // «Труды Восточно-юридической академии». Вып. III. - 1943. - С. 17- 18.
2. Алексеев Н. С., Кокорев Л. Д. Очерк развития советского уголовного процесса. - Воронеж. - 1980. - С.14.
3. Росинский С. В. Уголовный процесс России: Курс лекций. М. 2008. С.18.
4. Абрамов С. Н. Гражданский процесс. М. Госюриздат. 1952. С.5.
5. Галкин Б.А. Советский уголовно-процесуальный закон. М., Госюриздат. 1962. С. 52.
6. Недбайло П. Е. Юридическая процесуальная форма: теория и практика: монограф./ П. Е. Недбайло, В. М. Горшенев. М.: Юрид.лит. 1976. С.14.
7. Мельник С. М. Процесуальна форма у кримінальному судочинстві України: автореферат дис. на здоб. наук. ступ. канд. юрид. наук :12.00.09 / С. М. Мельник. - К. - 2001. - С. 6- 7.
8. Лобойко Л. М. Кримінально-процесуальне право: курс лекцій/ Л. М. Лобойко - К.: Істина. - 2008. - С.19.
9. Аленін Ю. П. Кримінально-процесуальне право України: Підруч. /Ю. П. Аленін- Х.: Одиссей. 2009. С.29.